

НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ”

Катедра „Водни спортове”

РЕЦЕНЗИЯ

**на конкурса за заемане на академичната длъжност „Професор”
в професионално направление 7.6. Спорт,
специалност „Ветроходство” за нуждите на
катедра „Водни спортове” към НСА „Васил Левски”**

**Единствен кандидат: доц. Пенчо Гешев, доктор,
преподавател по ветроходство в катедра „Водни спортове”
на НСА „Васил Левски”**

Рецензент: проф. Петър Александров Банков, доктор

**Конкурсът за заемане на академичната длъжност „Професор” в
професионално направление 7.6. Спорт, специалност „Ветроходство”,
е обявен в ДВ, бр. 92 от 07.11.2014 г., с. 90.**

**1. Биографични данни, образование и квалификация на
кандидата**

Кандидатът за заемане на академичната длъжност „Професор” доц. Пенчо Георгиев Гешев, доктор, е роден на 4.11.1952 г. в гр. Стрелча, Пловдивска област.

Последователно завършва: висше образование „магистър – квалификация „Преподавател по физическо възпитание”, специалност „Ветроходство” във ВИФ „Георги Димитров” (1976 г.). През 1991 г. защитава дисертационен труд по тема на ветроходния спорт и получава научната степен „Кандидат на педагогическите науки”. През 2000 г. му е присъдено научното звание „Доцент”.

2. Учебно-преподавателска и административна дейност

От 1980 г. до настоящия момент доц. Пенчо Гешев, доктор, е преподавател по ветроходство в НСА „Васил Левски” (последователно като асистент, ст. асистент, гл. асистент, доцент). Осъществява учебно-преподавателска дейност със студенти в ОКС „Бакалавър”, „Магистър” и

„Доктор” (лекции, семинарни упражнения, спортно усъвършенстване, учебни курсове). Водещ преподавател е в разработването на учебни програми за обучение на студенти в ОКС „Бакалавър”, „Магистър” и „Доктор” по учебната дисциплина ветроходство – специалност, спортнопедагогическо усъвършенстване, спортна специализация. Утвърждава се като преподавател с висока професионална подготовка и авторитет сред студентите и специалистите по ветроходство.

Административна дейност на кандидата, вкл.: декан на факултет (2003–2007 г.); зам.-ректор по УР (2007–2012 г.); председател на Общото събрание (2001–2011 г.); Ректор от 2012 г.

3. Научна дейност. Приноси

За участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „Професор” доц. Пенчо Гешев, доктор, представя по съставен списък общо 42 публикации. От тях 17 за получаване на званието „Доцент” (2000 г.). Обект на рецензиране са 25 публикации: монографии – 1; учебник по ветроходство с монографичен характер; публикации по теоретични и научно-приложни аспекти – 23. От тях: кандидатът е самостоятелен автор на 9; първи автор в съавторство – 9; в съавторство – 5. От публикациите 10 (50%) са издадени в НМС „Спорт и наука”.

Съобразно предметно-тематичната област научните трудове на кандидата в синтезиран вид могат да се обособят, анализират и представят в три основни групи:

Първа. Теория на ветроходния спорт като учебна дисциплина в програмите на НСА „Васил Левски” (обучение, занимания (тренировка) и спортносъстезателна дейност по ветроходство със студенти и специалисти, вкл. през свободното време). В тази връзка е представен учебник по ветроходство (291 с.), второ, допълнено издание (2014 г.) (1.1).

В теоретичен и научно-приложен аспект са разработени: устройството на ветроходните яhti; теория на ветроходния спорт; техника, тактика и методика на обучението на ветроходния спорт. Учебникът е резултат на много добрата теоретична, научно-приложна и практическа подготовка на кандидата.

Осъществени са научно-приложни изследвания (вкл. експерименти и анализ на резултатите), свързани с: плаване на пълен курс с ветроходни яхти клас „470” и „Лазар” (2.5; 2.6); динамика на развитието на силовите качества на 15-годишни ученици, практикуващи ветроходен спорт (3.12); взаимовръзка между личностната и ситуативната тревожност на студенти от НСА „Васил Левски” при обучение по ветроходство в учебните курсове по ветроходство (3.13); влияние на хидрометеорологичните условия върху учебния процес по ветроходство (3.14) и др.

Втора. Към тази група се отнасят публикации, свързани с теоретични и научно-приложни изследвания на оцеляването в екстремални условия.

Иновационен е монографичният труд на доц. Пенчо Гешев, доктор (2014 г.) „Теория и методика на оцеляването в екстремални ситуации”, разработен в 203 страници (рецензенти: проф. Димитър Кайков, дн, проф. Росен Алексиев, доктор). Трудът е представен в две взаимосвързани части (Теория на оцеляването в екстремални ситуации и Методика на оцеляването в екстремални ситуации) с общо VII глави. Включва: ползвана литература – 126 източника. От тях 115 на кирилица, 11 на латиница, таблици – 3, фигури – 5.

Трудът е резултат на теоретични, научно-приложни изследвания и на прогресивни практики в областта на решаване на проблемите на оцеляването на човека и на обществото при възникване и проявление на различни по сложност и въздействие екстремални ситуации.

В логическа последователност авторът представя основни теми, свързани с теория на оцеляването в екстремални ситуации. Прави впечатление постигнатата интегративност в разработените методики на оцеляването в екстремални ситуации, вкл.: особености; формиране на психическа, физическа, техническа и тактическа готовност за оцеляване в екстремални ситуации. Убедително, на професионално ниво е представена спецификата на: формиране на физическата готовност за оцеляване в екстремални ситуации, вкл. общата и специалната подготовка; процеса на физическото натоварване и развитието на физическите качества с методи за тяхното развитие; промяната в отделните характеристики на движенията и др.

Монографията е предназначена за преподаватели, студенти, ученици, докторанти и други специалисти, които имат за предмет и обект

формиране на знания и умения в областта на оцеляването в екстремални ситуации. Това определя в голяма степен оригиналността, непреходното значение и приложимостта на труда за дейността на държавните и обществените институции и организации в страната.

С приложение на съвременен подход, на комплекс от научни методи и методики са проектирани, експериментирани и анализирани: формирането на психофизическата готовност при ученици за оцеляване при бедствени ситуации (2.10); научните основи на оцеляването при екстремални условия (2.11); състоянието на психофизическата готовност и на тактическата подготовка на ученици за оцеляване в бедствени условия и екстремална социална среда (2.12; 2.13; 3.9); подготовката на ученици за оцеляване в бедствени ситуации в урока по физическо възпитание (3.8).

Трета. В тази група научни трудове се открояват теоретични и научно-приложни изследвания, свързани с: физическото развитие (3.10); динамиката на развитието на силовите качества (3.12); влияние на физическата активност върху агресивността при ученици (2.8); сравнителен анализ на показатели за неспортуващи и спортуващи ученици (3.11); детерминираност на видовете реакции на агресивност и стиловете за разрешаване на конфликти (2.9).

Отделено е внимание на приложението на съвременни методи за контрол на равновесната устойчивост в гребните спортове и ветроходството (4.5). Осъществени са проучвания на: функционирането и развитието на НСА „Васил Левски” (70-годишен юбилей) (2.7); подготовката на кадри в НСА „Васил Левски” за спортно-развлекателна дейност в сферата на туризма (3.7).

В съавторство доц. Пенчо Гешев, доктор, анализира европейската политика за професионална подготовка по специалността „Адаптирана физическа активност” и приноса на НСА „Васил Левски” (4.6).

Кандидатът представя в съавторство резюмета на доклади, изнесени на най-престижните научни форуми на ISAPA и ECSS в областта на адаптираната физическа активност (5.3; 5.4; 5.5). Те са: принципите и методиката на организиране и провеждане на интегрирани спортни занимания; концепция за изграждане на „социален капитал” и приносът на спорта за интеграцията и личностното израстване на деца с увреждания; лонгитудинално изследване на личностното израстване на хора с

увреждания посредством участието им в интегрирани спортни занимания в условията на летен морски лагер.

Някои наукометрични данни за кандидата. В синтезиран вид те са: автор и съавтор на учебни програми по дисциплините „Ветроходство” и „Адаптирана физическа активност и спорт” – 7; титуляр на дисциплината „Ветроходство”; участие в създаване на нови, усъвършенствани програми за ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър” – 3 (ветроходство и адаптирана физическа активност и спорт); участие в акредитационни процедури: държавна акредитация на специалността „Кинезитерапия” (като декан); институционална акредитация на НСА, професионални направления „Спорт” и „Педагогика на обучението по физическо възпитание” (като Ректор); участие в международни образователни проекти и програми като ръководител, мениджър и участник – 5, вкл. „Въвеждане на нови образователни системи за качеството на дистанционното обучение в спорта и свързаните със спорта програми”; LANGO – Language on the Go; работа чрез въжен достъп; EUROSPORT; TESS; участие в международни семинари – 2; кандидатът е рецензирал дисертационни трудове за ОКС „Доктор” и хабилитационни трудове – 5; цитирания на кандидата в: дипломни работи, дисертационни трудове, научни публикации, учебници и книги – 18; ръководство на дипломанти – 10, от тях на бакалаври – 2 и на магистри – 8; ръководство на защитили дисертационни трудове – 4 (вкл. по теми: изследване на ефективността от: заниманията с адаптирани водни спортове; началното обучение по ветроходство; влияние на заниманията с ветроходство върху двигателните способности на ученици от Република Гърция; модел за специализирана подготовка на ученици за оцеляване в бедствени ситуации.

Доц. Пенчо Гешев, доктор, е Председател на Редакционния съвет на НМС „Спорт и наука” и съредактор на учебника „Спортна биомеханика”.

Основните приноси на педагогическата, научната, управленската и обществената дейност на доц. Пенчо Гешев, доктор, могат да се формулират в синтезиран вид. Те са:

1. В резултат на теоретични и научно-приложни изследвания, на продължителен педагогически опит е създадена съвременна школа за обучение и подготовка на студенти във всички образователно-

квалификационни степени на НСА „Васил Левски“. Иновационни са приложените подходи, методи и методики в разработване на теория, на програми и проекти, свързани със структурно-функционални елементи (техника, тактика, модели, организация) на ветроходния спорт.

Създадената теория е основана и е надеждна чрез проектиране и провеждане на научно-приложни изследвания, разработване на програми и проекти като основа за усъвършенстване на учебната дисциплина „Ветроходство“.

2. Кандидатът в продължение на години бележи видим напредък в управлението и повишаване на качеството на преподаване на дисциплината „Ветроходство“. Безспорен е неговият принос в подготовката на студенти във всички образователно-квалификационни степени в НСА „Васил Левски“.

3. Иновационен е подходът, приложени са ефективни методи и методики за разработване на теория на оцеляването при екстремални ситуации, вкл. в проектирането, експериментирането и прилагането на методики за формиране и подготовка във взаимна връзка на видовете готовност – психическа, физическа, техническа, тактическа, и тяхната роля в оцеляването в екстремалните ситуации. Убедително са доказани превантивните потенциални възможности на физическата активност за преодоляване на екстремните ситуации с цел оцеляване на хората.

4. Предоставена е нова, качествена и обективна информация в резултат на проведените теоретични и научно-приложни изследвания в областта на: двигателната активност; физическото развитие; динамиката на развитие на силовите възможности на подрастващи; процесите на управление и развитие на адаптираната физическа активност за хората с увреждания като национален проблем на обществото.

Кандидатът има безспорен относителен дял и принос във функционирането и развитието на НСА „Васил Левски“. Те са резултат на цялостната активна и ефективно реализирана дейност от доц. Пенчо Гешев, доктор – управленска, организационна, обществена. Нещо повече, той се утвърждава като подготвена, с авторитет, ползваща се с признание и уважение личност сред академичната общност, държавните и обществените институции и организации в страната.

4. Обществена дейност

Разнообразна и продължителна е обществената дейност на доц. Пенчо Гешев, доктор, в НСА „Васил Левски” и на национално равнище. Активно е участието на доц. Пенчо Гешев, доктор, в национални и международни структури, вкл. зам.-председател по високо спортно майсторство на СФД „Академик” (2005–2009 г.); зам.-председател на БОК (от 2012 г.); член на Бюрото и на Управителния съвет на БФВетроходство; учредител и председател на спортния клуб по ветроходство на НСА „Васил Левски”; член на Експертния съвет на Министерството на физическото възпитание и спорта; член на борда на Международната асоциация на университетите за физическо възпитание и спорт (от 2014 г.) и др.

Някои, според мен, непълноти в преподавателската и научната дейност на кандидата, които могат да бъдат отстранени в бъдеще. Целесъобразно е създаване на условия за: осъществяване на възможности за съвместна подготовка на студенти и специалисти по ветроходство в НСА „Васил Левски” с университети в страни с развито ветроходство (Португалия, Испания, Гърция и др.); по-активно участие на студенти и преподаватели в национални и международни научни форуми; засилване на обучението по организацията, мениджмънта и маркетинга на ветроходни спортни събития.

Нямам общи публикации с кандидата за заемане на академичната длъжност „Професор”.

За участие в конкурса е представена документация на много добро стилово и техническо равнище. Тя отразява обективно и прецизно в детайли педагогическата, научната, организационната, управленската и обществената дейност на доц. Пенчо Гешев, доктор.

5. Заключение

Процедурата за конкурса за заемане на академичната длъжност „Професор” е последователно проведена в съответствие с условията и реда, определени със: Закона за висшето образование (ЗВО); Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ); Правилника за приложение на ЗРАСРБ (ПП ЗРАСРБ); Правилника за придобиване на научната степен „Доктор на науките” и за заемане на

академични длъжности в Национална спортна академия (НСА) „Васил Левски“.

Положителни са личните ми впечатления за равнището на професионалната, педагогическата, научната, обществената и управленската дейност, а така също и за съвместната ми дейност с кандидата.

Това ми дава достатъчно основание с увереност да предложа на членовете на Научното жури да решат – доц. Пенчо Гешев, доктор, да заеме академичната длъжност „Професор“ в НСА „Васил Левски“ по професионално направление 7.6. Спорт, специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура)“, „Ветроходство“, за нуждите на катедра „Водни спортове“.

27.02.2015 г.
София

Рецензент:
(проф. Петър Банков, доктор)